

o.a.Sygn. akt II K 896/17

WYROK

o.b.W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 marca 2018 r.

o.b.o.o.a.Sąd Rejonowy w Puławach II Wydział Karny

w składzie

Przewodniczący: Sędzia Sądu Rejonowego Bartosz Kamieniak

Protokolant sekretarz sądowy Emilia Krzak

bez udziału Prokuratora

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 13 marca 2018 r.

sprawy **M. M.** syna J. i J. z domu D. urodzonego (...) w L.

oskarżonego o to, że:

I. w okresie od grudnia 2016 roku daty dziennej bliżej nieustalonej do dnia 29 lipca 2017 roku w P. woj. (...) znęcał się psychicznie i fizycznie nad konkubiną J. R. w ten sposób, że znajdując się pod wpływem alkoholu wszczynał awantury domowe, podczas których wypowiadał pod adresem wymienionej słowa wulgarne i obelżywe, krzyczał, wypowiadał groźby pozbawienia życia, zastraszał popełnieniem samobójstwa, naruszał nietykalność cielesną poprzez szarpanie i ściskanie za ręce, tj. o czyn z art. 207 § 1 k.k.

II. w okresie od lipca 2017 roku daty bliżej nieustalonej do dnia 29 lipca 2017 roku w P., woj. (...) dokonała ukrycia karty bankomatowej banku (...) S.A., którą nie miał prawa wyłączenie rozporządzać, działając tym na szkodę J. R., tj. o czyn z art. 276 k.k.;

III. w dniu 28 lipca 2017 roku w P., woj. (...), wypowiadał groźby pozbawienia życia wobec M. R., które wzbudziły w zagrożonej obawę, że będą spełnione, tj. o czyn z art. 190 § 1 k.k.

1. uznając, że oskarżony M. M. popełnił zarzucane mu czyny, z których czy z I punktu aktu oskarżenia wyczerpuje dyspozycję art. 207 § 1 k.k. zaś czyn II punktu aktu oskarżenia wyczerpuje dyspozycję art. 276 k.k. a czyn z III punktu aktu oskarżenia wyczerpuje dyspozycję art. 190 § 1 k.k. na podstawie art. 66 § 1 i art. 67 § 1 k.k. umarza warunkowo wobec niego postępowanie karne na okres 2 (dwóch) lat,

2. na podstawie art. 67 § 2 k.k. oddaje oskarżonego w okresie próby pod dozór kuratora;

3. na podstawie art. 67 § 3 k.k. w zw. z art. 72 § 1 pkt 5 k.k. nakłada na oskarżonego obowiązek powstrzymania się od nadużywania alkoholu;

4. zwalnia oskarżonego od ponoszenia kosztów sądowych, którymi obciąża Skarb Państwa.

o.c.Sygn. akt II K 896/17

UZASADNIENIE

Na podstawie art. 423 § 1 a k.p.k. uzasadnienie wyroku ograniczono co do orzeczenia o środkach kompensacyjnych (vide wniosek Prokuratora z dnia 16 marca 2018 r.).

M. M. został oskarżony o to, że:

I. w okresie od grudnia 2016 roku daty dziennej bliżej nieustalonej do dnia 29 lipca 2017 roku w P. woj. (...) znęcał się psychicznie i fizycznie nad konkubinę J. R. w ten sposób, że znajdując się pod wpływem alkoholu wszczynał awantury domowe, podczas których wypowiadał pod adresem wymienionej słowa wulgarne i obelżywe, krzyczał, wypowiadał groźby pozbawienia życia, zastraszał popełnieniem samobójstwa, naruszał nietykalność cielesną poprzez szarpanie i ściskanie za rękę, tj. o czyn z art. 207 § 1 k.k.

II. w okresie od lipca 2017 roku daty bliżej nieustalonej do dnia 29 lipca 2017 roku w P., woj. (...) dokonała ukrycia karty bankomatowej banku (...) S.A., którą nie miał prawa wyłączenie rozporządzać, działając tym na szkodę J. R., tj. o czyn z art. 276 k.k.;

III. w dniu 28 lipca 2017 roku w P., woj. (...), wypowiadał groźby pozbawienia życia wobec M. R., które wzbudziły w zagrożonej obawę, że będą spełnione, tj. o czyn z art. 190 § 1 k.k.

Wyrokiem z dnia 13 marca 2018 r. Sąd Rejonowy w Puławach uznając, że oskarżony M. M. popełnił zarzucane mu czyny, z których czyn z I punktu aktu oskarżenia wyczerpuje dyspozycję art. 207 § 1 k.k. zaś czyn II punktu aktu oskarżenia wyczerpuje dyspozycję art. 276 k.k. a czyn z III punktu aktu oskarżenia wyczerpuje dyspozycję art. 190 § 1 k.k. na podstawie art. 66 § 1 i art. 67 § 1 k.k. umorzył warunkowo wobec niego postępowanie karne na okres 2 lat, na podstawie art. 67 § 2 k.k. oddał oskarżonego w okresie próby pod dozór kuratora; na podstawie art. 67 § 3 k.k. w zw. z art. 72 § 1 pkt 5 k.k. nałożył na oskarżonego obowiązek powstrzymania się od nadużywania alkoholu i zwolnił oskarżonego od ponoszenia kosztów sądowych, którymi obciąża Skarb Państwa.

Wydając powyższe rozstrzygnięcie Sąd Rejonowy w Puławach nie orzekał wobec oskarżonego żadnych środków o charakterze kompensacyjnym. Rozstrzygnięcie o warunkowym umorzeniu postępowania wiązało się bowiem z faktem, iż zarówno oskarżony jak i pokrzywdzone deklarowały, iż osiągnęli pojednanie, zaś oskarżony przeprosił obie pokrzywdzone za swoje zachowanie (vide protokół rozprawy k. 134v). Fakt ten oraz zgodny wniosek oskarżonego i pokrzywdzonych o warunkowe umorzenie postępowania nie uprawniał Sądu do orzekania o dodatkowej kompensacie za doznane krzywdy czy to w formie zadośćuczynienia czy nawiązki.

Wskazać przede wszystkim należy, że przepis art. 67 § 3 k.k. o ile przewiduje obligatoryjny charakter co do obowiązku naprawienia szkody to w przypadku zadośćuczynienia orzeka się o nim „w miarę możliwości”. Zwrot ten jest różnie interpretowany w piśmiennictwie prawniczym. Wyjść należy jednak od stwierdzenia, że nałożenie tego obowiązku uwarunkowane jest istnieniem krzywdy, co w sytuacji pojednania się stron konfliktu niweczy potrzebę wyrównania krzywdy jako takiej. Niektórzy autorzy stwierdzają jednak, że nałożenie obowiązku zadośćuczynienia jest również obligatoryjne, pod jednym warunkiem, a mianowicie – jeśli istnieją możliwości jego nałożenia. Zdaniem J. Majewskiego (Kodeks karny. Komentarz do zmian 2015, Lex/el. 2015, teza 10), w tym przypadku chodzi o możliwości wynikające ze zgromadzonego materiału dowodowego, innymi słowy – nałożenie obowiązku zadośćuczynienia jest możliwe tylko wówczas, gdy podstawę ku temu daje zgromadzony w sprawie materiał dowodowy. Z kolei zdaniem A. Zolla (Kodeks karny. Część ogólna. Tom I. Część II. Komentarz do art. 53–116 kk, Warszawa 2016, Lex/el. 2016, teza 17), o dopuszczalności nałożenia obowiązku zadośćuczynienia za krzywdę decyzją możliwości zachodzące po stronie sprawcy. Autorzy wydawnictwa Kodeks karny. Część ogólna. Komentarz do artykułów 1–116 2017, wyd. 4 red. prof. dr hab. Michał Królikowski, prof. dr hab. Robert Zabłocki uważają zaś, że na zasadzie *lege non distinguente* należy brać pod uwagę zarówno możliwości, jakie daje zgromadzony materiał dowodowy, jak i same możliwości majątkowe sprawcy. Autorzy ci wskazują jednak, że przy orzekaniu o zadośćuczynieniu znaczenie ma również wola pokrzywdzonego.

Za tym ostatnim poglądem opowiada się również Sąd Rejonowy w Puławach, który orzekając w niniejszej sprawie uznał, iż wobec braku roszczeń pokrzywdzonych o zadośćuczynienie wobec oskarżonego i osiągniętego pojednania – nie ma podstaw do orzekania o tym środku jak i zastępującej go nawiązce. Zadośćuczynienie jest środkiem, który ze swej natury zakłada indywidualne i subiektywne określenie swojego rodzaju rekompensaty za doznaną krzywdę

w istocie niewymierną w takim środku jakim jest pieniądz. Oznacza więc to, że w zależności od osobistego poczucia pokrzywdzonego środek ten można różnie miarkować, a właśnie ze względu na sytuację pojednania się ze sprawcą pokrzywdzony może przecież tej krzywdy nie odczuwać i nie żądać z tego tytułu żadnych świadczeń. Tym bardziej więc racjonalny prawodawca ograniczając stosowanie w prawie karnym tegoż środka do sytuacji „w miarę możliwości” nie miał na celu tego, aby sądy stosujące przepis art. 67 § 3 k.k. orzekały o zadośćuczynieniu lub zastępującej go nawiązce bezwzględnie w każdym przypadku. Uznając więc, iż obowiązek ten nie ma obligatoryjnego charakteru, w sytuacji gdy krzywda pokrzywdzonego została wyrównana w inny sposób np. przez przeproszenie i pojednanie jak w niniejszej sprawie - Sąd Rejonowy w Puławach nie orzekł w uzasadnianym wyroku ani o zadośćuczynieniu, ani o nawiązce.